

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Petri Ridolphini J. C. Nobilis Cortonensis, Patritiiqve
Romani, Ac Protonotarii Apostolici, De ordine procedendi
in Iudiciis in Romana Curia Praxis Recentior**

Ridolfini, Pietro

Coloniae Agrippinae, 1680

Declaratio Reformationis Tribunalium Urbis, Pauli V.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-99137](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-99137)

A scutis quinquaginta, usque ad centum scuta, unum scutum.

A scutis centum, usque ad quingenta scuta etiam scutum unum pro quolibet centenatio.

A scutis quingentis usque ad quicunque summam, bononenos viginti pro quolibet centenatio, dummodo in totum, usque ad centum scuta pro qualibet summa recipere nequeant.

Quodque dd. Notarii sub pœna privationis eorum cujuslibet officii scripturas productas penes se in pulpito, aut alibi retinere non possint, sed statim illas describere, & illarum productionem in manuali notare, ac illas in filia reponere debeant.

Et instrumentis, Testamentis, & aliis actibus, ubi Testes requiruntur, Notariorum Substituti, & alii in officio Notarii rogantis inservientes, seu degentes in Testes, aut pro Testibus adhiberi non possint, sed alii ad id omnino adhibeantur.

Instrumenta quoque in suis manualibus dietim extendantur, & describantur.

Et filia Instrumentorum ad minus infra tres menses in voluminibus, seu ad libri formam, ut moris est, redigantur, ac manualia ipsa diligenter & accurate custodiantur.

Postremo dicti Notarii disdictam Societatis officii, non solum in libro manuali, sed etiam in margine Instrumenti Societatis per verba hujusmodi, videlicet die tali disdicta, & die tali reproducta teneantur annotare.

Reproductio autem disdicta in actis alterius Notarii de societate non rogati, nullo modo fieri possit, nisi ubi contractus Societatis esset extra Urbem rogatus, quæ debeat statim in manuali registrari, ut moris est. Id vero Notarii negligentes, Jo. Dominici, & successorum suorum prædictorum arbitrio, severe puniantur.

Et idem servetur in nominatione, & translatione periculi vitæ, quæ non afficiat, aut cuiquam pro sit, nisi Parte infra tempus ad nominandum, vel transferendum intimeretur, & per Notarium, ut præmittitur annotetur.

Volumus autem & mandamus, quod statuta, ordinationes, & decreta nostra prædicta per Jo. Dominicum, & successores suos prædictos, atque omnes alios, ad quos spectat, & spectabit observentur. Et etiam volumus, quod præsentium exemplis, seu transcriptis etiam impressis, manu unius Notarii publici subscriptis, ac sigillo alicujus personæ Ecclesiasticæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis originalibus adhiberetur, si exhibere forent, vel ostense: nulli ergo omnino Hominum liceat hanc paginam nostrorum statuti, ordinationis, decreti, voluntatis, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hæc attentare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Ro-

mæ apud sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo undecimo, quinto decimo Calen. Septemb. Pontificatus nostri anno septimo.

Declaratio constitutionis super Reformatione Tribunalium Urbis nuper edita.

Edita An. D. 1612.

PAVLVS PAPA V.

Motu proprio, &c.

Causa hujus declarationis.

UM, sicut accepimus, nuper post nostram super Tribunalium Urbis reformationem à plerisque, præsertim vero à Notariis eorundem Tribunalium, nonnullæ difficultates, super intelligentia, & executione dictæ constitutionis, & taxarum inde confectarum, submotæ fuerint, Nos difficultates omnes opportuna declaratione tollere volentes, motu simili.

§. 1. In primis quoad dispositionem, quæ habetur in vers. Notarii quocunque Tribunalium, declaramus, Notarios in causis commissariis, summam, aut valorem ducentorum ducatorum auri de Camera non excedentibus, teneri dare licet eas missivas loco remissorialium, sed si dictam summam, seu valorem excederint, & sint veræ Commissariae, Notarios ad dandas dictas literas missivas loco remissorialium non obligamus. Et amplius declaramus, copiam articulorum, & interrogatoriorum, si quæ in Curia data fuerint, & in dictis missivis includendorum, ultra taxatam mercedem juliorum novem, esse solvendam ad instar aliarum copiarum.

§. 2. Insuper quo ad vers. Idem. Addendo volumus, eam Partem, quæ instat pro sententia teneri, in actu depositionis sportulari sive propinarum pro Judice, etiam mercedem notæ sententiæ pro Notario deponere.

§. 3. Et quo ad vers. Notarii non audeant, declaramus sufficere quod Notarius, aut unus ex Testibus cognoscat alterum ex Contrahentibus. Et quando Contrahens esset alienigena, sive peregrinus, aut tam vilis conditionis, ut ejus cognitio, vel notitia esset in Urbe difficilis, contractum nihilominus fieri permittimus, cum licentia Gubernatoris, sive Auditoris Camere, aut Vicarii, vel Senatoris, seu Judicum ipsorum, aut Burgi, modo dicta Judicis licentia in Instrumento adnotetur, ac pro ea nihil omnino, neque Judici, neque Notario solvatur.

§. 4. Quo ad vers. Citationes, monito, &c. post verba, Aut alterius illas obidentes, Addatur. Et electo domicilio.

§. 5. In vers. Ad rogandum vero, &c. in fin. Addatur, Volumus autem, & declaramus

Cap. istud est supra fol. 688. §. 19. n. 16.

Cap. istud est ibid. n. 26.

Cap. istud est fol. 686. n. 37.

Cap. istud est fol. 688. n. 11.

Hoc cap. est d. fol. 689. n. 36.

mus, quod omnia Testamenta, & Contractus intelligantur rogati nomine officii, siue Notarii primarii, non autem nomine proprio, etiam quod aliter exprimeretur, alias Notarii substituti, aut alioquin in aliorum officiiis manentes, severissime puniantur arbitrio Iudicum ejusque Tribunalis.

Hoc cap. est sup. fol. 690. n. 61.
§. 6. Quoad vers. responsiones, declaramus excipiendas esse mulieres, & egregias personas, ad quas Notarius possit iudicis arbitrio transmitti; qui Iudex quodcumque ipse dictis responsionibus, aut juramentis, etiam in domo respondentis, aut jurantis, vel alibi intervenierit, nihil recipere possit, aut debeat.

Hoc cap. est sup. fol. 694. m. 121.
§. 7. Quoad vers. Notarii locorum priorum, declaramus, loca pia, quæ Notariorum opera uci hæcenus consueverunt, non posse de cætero alium Notarium tamen civilibus, quam in criminalibus eligere, quam unum ex dictis Vicariis Notariis, inter quos & solita distributio servetur, & sola merces solvatur.

Hoc cap. est sup. fol. 695. §. 20. n. 23.
§. 8. Quo verò ad registra, vers. Neque exigant, declaramus illa verba, nisi illis completis, intelligi de actis factis usque ad diem perita confessionis extractis, siue registri.

Hoc cap. est ibid. n. 25.
§. 9. Quoad vers. Non rubricentur, declaramus, tunc non esse rubricandos processus de partibus, quando bene fuerunt in partibus rubricati, alioqui prohibemus in Curia ab alio, quam à Notario causæ rubricari.

Hoc cap. est sup. fol. 694. §. 3.
§. 10. Quoad vers. In verè autem Commissariis, & vers. Processus de partibus, declaramus non fuisse nostræ intentionis comprehendere Notarium Archivii, qui propterea possit in causis commissariis cuiuscunque valoris registra conficere, in illisque processibus de partibus, remissoriales, & compulsoriales siue excederent, siue non folia, viginti quatuor, registrare; servatà in cæteris formà in dicta nostra reformatione contenta super registrorum confessione.

Hoc cap. est sup. fol. 697. §. 21. n. 21.
§. 11. Quo verò ad Cursores, vers. Cursores pro qualibet citatione, declaramus Trivii regionem pro locis ultra fontem, & areum Trivii, non citrà; nec ullo pacto inter partes longinquas enumerari loca illa, quæ, vel antea ipsi Cursores non enumerabant, vel pro quibus solita mercede boni duorum contenti erant, ne quod à Nobis ad publicam utilitatem, & tollendos abusus constitutum est, prava interpretatione contrarium pariat effectum.

Hoc est additum.
§. 12. Insuper declaramus, pro citatione contra Episcopos, vel alias qualificatas personas, quinque boni accipi posse, quando citatio fit personaliter contra ipsammet personam qualificatam executam, non autem contra procuratorem, vel aliter.

Hoc cap. est sup. fol. 674. §. 4. n. 14.
§. 13. Et dum in eadem nostra reformatione prohibetur Auditori Camera concedere remissionem ad partes ad examinandum, vel repetendum, citatà parte, testes ad

instantiam fisci, vel ad probandam ejus intentionem, & prout latius in ea, declaramus id non procedere, si aliqua legitima subsistente causa aliud in aliquo particulari casu ipsimet Auditori visum fuerit.

Hoc cap. est sup. fol. 673. n. 4.
§. 14. Insuper in vers. Quodque superfessoria &c. post verba, Vel alibi non suscepit addatur. Vel nisi ex legitima causa, & in causis sui Tribunalis tantum, & non aliis.

Hoc cap. est sup. fol. 707. §. 1. n. 166. §.
§. 15. Quoad Taxas impressas post dictam nostram reformationem, infra scripta corrigi mandamus. In primis quoad Notarios Camera delectur versiculus, Idem fiat de pellibus, & vers. Idem de sapone, utpote sequ. impressoris errore supervacaneè adjecta, ex quo jam supra sufficienter erat provi-

Hoc cap. est sup. fol. 708. n. 186.
§. 16. Quoad vers. ultimum Taxarum Notariorum Camera incip. Pro non comprehensilis, declaramus intelligi de expeditionibus gratiosis. In judicialibus autem, si quid in ea, vel aliis Taxis fuerit prætermisum, servetur de similibus ad similia.

Hoc cap. est sup. fol. 708. §. 20. n. 17.
§. 17. Quoad Taxas Notariorum Gubernatoris, Vicarii, & aliorum, vers. pro restitutione depositi, boni unum pro quolibet scuto, intelligi volumus in causis mercedum: in aliis verò boni duos pro quolibet scuto permittimus, sicuti verè in Taxa fel. record. Pii IV. Prædecessoris nostri habetur, licet aliter aliquando fuerit per errorem impressum.

Hoc cap. est sup. fol. 709. n. 70.
§. 18. Et in eadem Taxa vers. pro copia simplici cuiuslibet instrumenti in actis rogati, declaramus intelligi de instrumento actus judicialis, non de simplici extrajudicialium instrumentorum copia, pro qua bene, & ad instar boni originalis descripta, boni septem cum dimidio pro quolibet folio solvi, & exigi permittimus.

Hoc cap. est sup. fol. 712. §. 4. in printa.
§. 19. Quoad Taxam Notariorum Rotarum in i. vers. jul. sexaginta sex, legendum declaramus, non autem sexaginta, prout impressoris errore fuit notatum.

Hoc cap. est sup. fol. 714. §. 5. n. 16.
§. 20. Quoad Taxam Archivii, vers. Pro instrumentis absolutionis, mandamus corrigi juxta Taxam fel. record. Gregorii XIII. Prædecessoris nostri.

Hoc cap. est sup. fol. 715. n. 62.
§. 21. Rursus in vers. Pro pauperibus, declaramus, & volumus servari eandem Taxam fel. record. Gregorii XII. ut admissi ad juramentum paupertatis, juxta formam dictæ Taxæ solvant.

Hoc cap. est sup. fol. 716. §. 9. n. 44.
§. 22. Quoad Taxam Notariorum criminalium Gubernatoris, Auditoris Camera, & aliorum, vers. Pro quolibet folio copiarum judicialium, declaramus intelligendum, ut quælibet pagina, id est facies cuiuslibet continere debeat lineas viginti quatuor, prout in nostra reformatione, sub tit. de registris, §. singula folia, & alibi volumus intelligi. Est supra fol. 695. n. 15.

Hoc cap. est sup. fol. 718. §. 7. n. 40.
§. 23. Quoad Taxam Fori Capitolini, vers. A centum, usque ad ducentos, Addatur verbum, Alios. Errore scriptoris omissum.

Sicque

*Clausula
sublata &
decretum
irritans.* Sicque per quoscunque Iudices ordina-
rios, & extraordinarios, & etiam executores
dictæ nostræ Constitutionis, iudicari, & dif-
finiri debere, sublata & c. irritum & c.

*Derogatio
contrari-
orum.* Non obstantibus præmissis, ac prioribus
litteris super reformatione, & Taxis emana-
tis, ceterisque contrariis quibuscunque, &
cum decreto, quod præsentis sola signatura
sufficiat, etiam absque alia data, & registratu-
ra.

Placet Motu proprio C.

PP. subsc. Sequitur declaratio ejusdem Reformationis,
quoad Aromatarios urbis.

PAVLVS PAPA V.
Motu proprio & c.

*Causa
hujus de-
claratio-
nis.*

Um post aliquas declara-
tiones à Nobis constitui-
tione, quam super reforma-
tione Tribunalium urbis
condidimus, factas aroma-
tarii quædam ejusdem
Constitutionis capita ipsos tangentia decla-
rati suppliciter postulaverint: Nos dubia tol-
lere, & litibus occurrere cupientes.

*Declara-
tio circa
prescrip-
tionem.*

§. 2. 4. Dum in præfata nostra Constituti-
one dicitur, pro pretio Aromatarie servan-
dam esse præscriptionem quinquennalem,
non obstante quavis interruptione, etiam per
receptionem partis pecuniarum, aut per da-
tionem aliarum rerum Aromatarie, declara-
mus dictam dispositionem, non intelligi, ne-
que locum sibi vendicare, ubi vel interruptio
fuerit judicialis, vel aliter, quam per proprios
ipsorum libros Aromatarii suum creditum
probaverint, quibus casibus dispositionem
Statutorum urbis servari volumus, & man-
damus.

*Declara-
tio circa
jurisdi-
ctionem
crimina-
lem.*

§. 2. 5. Insuper dum in eadem Constitutio-
ne interdicimus Aromatariis, ne ullam pro-
priam audeant in quæquam exercere, sub quo-
vis prætextu criminalem jurisdictionem, de-
claramus intentionis nostræ non fuisse, ad-
mere eis facultatem alias ipsis à fel. rec. Cle-
mente VIII. Prædecessore nostro concessam,
res medicinales, ad eorum artes spectantes, vi-
sitandi, recognoſcendi, & quod in eis corru-

pti, vitiat, vel adulterati repertum fuerit,
prociendi, comburendique, ac juxta delicti,
& negligentie qualitatem culpabiles reper-
tos, debitis pœnis, non tamen corporis affli-
ctivis, quæ pœnæ Ecclesiæ, & Hospitali S.
Laurentii in Miranda nuncupatæ eo ipso ap-
plicentur, & applicatæ censentur, afficiendi.
Quod tamen quoad libros negamus, etiam
quod in illis fraus aliqua detegeretur, sed hoc
à suo Iudice competenti cognosci, ac diffini-
ri debere intendimus.

§. 2. 6. Et dum in dicta Constitutione no-
stra sancitum est, quod Consules nullam ha-
beant jurisdictionem eligendi Aromatari-
um, quem Proconsulem vocant, ad visitan-
das Aromatarias extra urbem, minusque
subscribendi parentes uti Consules distri-
ctus urbis, & Superintendentes artis in statu
Ecclesiastico, sed talis eligendi potestas pœnis
Prothomedicum sit, & remaneat. Declara-
mus nostræ intentionis non fuisse quoad
hoc derogare concordie aliis initæ inter
Collegium Physicorum, & Collegium Aro-
matariorum, dum in ea dicitur, quod quo-
tiescumque ad visitandas Aromatarias extra
urbem, medicus ex urbe mittendus erit, ne
eis forsitan artis Aromatarie imperitum sibi
comitem adjungat, prothomedicus, qui
Visitatoris designandi jus obtinet, urbanis
Aromatariis id denunciet, atque ab eis co-
quar, habeantne aliquem peritum, & ido-
neum hominem, qui medico illi in hujus-
modi visitationis munere, comes, & mini-
ster esse veli: & c. juxta prædictam concordi-
am confirmatam per fel. record. Gregorium
XIII. Prædecessorem nostrum, sub die pri-
ma Julii 1575. vers. Quotiescumque ad vi-
sitandas tabernas & c. Dummodò Aro-
matarii neque jurisdictionem propterea in hoc
sibi aliquam usurpent juxta formam dictæ
concordie, neque electum proconsulem vo-
cent, neque parentes subscribant uti Con-
sules districtus urbis, neque quicquam contra
tenorem nostræ prædictæ Constitutionis
faciant, sub pœnis in ea contentis.

§. 2. 7. Et præsentis sola signatura sufficiat
etiam absque alia data, & registratura.

Motu proprio C.

*Sola sign.
sufficit.
Subscrip-
tione
Papa.*

Finis Literarum Apostolicarum.

FESTA